

Kövér László az ügynökvádról és az autonomista politika jövőjéről

„Kevesebbet kell tévednünk”

„A kabinet a győzelem után új fejezet nyitása helyett ott folytatta, ahol abbahagyta” – ez az egyik oka a Fidesz népszerűségvesztésének **Kövér László** szerint. A Mészáros Lőrincre és Orbán Viktor vejére vonatkozó kérdésünkre az Országgyűlés elnöke arra figyelmeztet: a miniszterelnök környezetéhez sorolt személyeknek vigyázniuk kellene, ne adjanak alapot az ellenzék hecckampányának.

ABLONCZY BÁLINT | itthon@hetivalasz.hu

– **Politikai termék a „keményen dolgozó emberekről” szóló új Fidesz-szlogen? Amióta G. Fodor Gábor politológus a polgári Magyarország gondolatát marketingötletként találta, hajlamosak vagyunk ezt gondolni.**

– A polgári Magyarország a nemzet több mint 150 éves ambíciója, március 15-én éppen ezt ünnepeltük: a történelmi vállalkozás és a társadalmi program tehát máig aktuális. Ezt azonban a nem napi 12 órában politikával foglalkozók számára is érthetővé kell tenni, ebben az értelemben termék is. Csakúgy, mint a keményen dolgozó emberekre fordított nagyobb figyelem. Az általam nagyra tartott G. Fodor Gábor ott követte el a hibát, hogy miután politológushoz illő módon igyekezett a politikai kommunikáció törvényszerűségeit megértetni, azt a látszatot keltette: a gondolat, az eszme egyenlő a politikai kommunikációval. Márpedig ez nincs így. A gazdasági szabadságharc, a rezsicsökkentés, az adósságsapda felszámolása vagy a családok támogatása mind a polgári Magyarországért folytatott küzdelem része. Ez a program a miénk, csakis a miénk – mert ellenfeleink csak ez ellen tettek, ha tehettek.

– **A Fidesz-támogatók egy részének ugyanakkor már nem világos a haladás iránya. Ezért is maradhattak otthon a veszprémi választáson.**

– Ez biztos egyik oka volt a kudarcnak. Amíg a posztkommunista baloldall akár ellenzékben is komolyan vehető erőt tudott kifejteni, egy polgári, nemzeti, keresztény értékeket valló ember számára nem volt kérdéses a politikai küzdelem tétje. A helyzet azon-

ban 2014-ben megváltozott, s támogatóink végre élvezni szerették volna a küzdelem eredményeit. A Fideszben ezzel együtt senki nem számított arra a hirtelen hangulatváltozásra, amelyet a fölényesen megnyert önkormányzati választások után a távközlési adó kiterjesztése indított el. A kormány nem érzékelte, vagy ha érzékelte is, nem volt képes alkalmazkodni a megváltozott lélektani állapothoz. A kabinet a választási győzelem után új fejezet nyitása helyett ott folytatta, ahol abbahagyta. Ráadásul eredményeinket sem mondjuk el jól.

– **Az április 12-i tapolcai időközi választás megnyeréséhez elegendő volna csupán megolajozni a kommunikációs gépezetet?**

– Ezt nem mondtam. Kevesebbet kell tévednünk: már az hiba, ha nem értjük, mit akarnak az emberek. Voltak értelmetlen felvetéseink is, amelyek szerepet játszottak a népszerűség-csökkenésben.

– **Például?**

– A kötelező drogteszt javaslatát szerintem végiggondolatlan volt.

– **A magyar sajtó nevében köszönjük!**

– Egy-egy ilyen kapkodásban fogant ötlet több kárt okoz, mint amennyi haszonnal esetleg a bevezetés járna.

– **Nem rombolják a hibás döntéseknél sokkal jobban a Fidesz támogatottságát bizonyos ügyek? Mészáros Lőrinc üzletembernek, felcsúti polgármesternek közös orosz cége volt egy hűtlen kezelésért előzetesen ültő szerencselovaggal, aki a nemzetbiztonsági ellenőrzésen való elbukása ellenére agrárattasé lehetett Moszkvában. A miniszterelnök vejének vállalkozása pedig sorra nyeri**

fideszes vezetésű városok közvilágítási tendereit.

– Minden döntéssel el kell számolni, elsősorban annak, aki meghozta – különösen ha közpénzről van szó. Leginkább azért, hogy a kormány ellenfelei ne alakíthassanak ki olyan közhangulatot, amely az egyébként valós alapot nélkülöző hecckampányukra is fogékonnyá válik. Ezt azoknak is szem előtt kell tartaniuk, akiket a miniszterelnök környezetéhez szoktak sorolni. A Fidesz támogatói körében lévő véleményformálóknak pedig arra kellene vigyázniuk, hogy ne hagyják a közfigyelmet elterelni a lényegről. Az elmúlt négy esztendő sikerei csak a legválságosabb történelmi helyzetekben való talpra állásainkhoz mérhetők, s ezzel együtt még korántsem vagyunk biztonságban.

– **A jobboldalon belháború is zajlik: ön szerint miért bomlott meg Orbán Viktor és Simicska Lajos szövetsége?**

– A pénz és a hatalom komoly kihívás minden személyiség számára. Nem egy üzletembert látok a közéletben, aki azt hiszi, annyi esze van, mint amennyi pénze. Az említett vállalkozó esetében sem tudom elhessegetni magamtól ezt a gondolatot. Az anyagi erő senkit nem jogosít fel arra, hogy demokratikusan választott politikusokat, kormányokat próbáljon meg saját érdekében befolyásolni. Simicska Lajos a mezőgazdasági, útépítő és médiavállalkozásait érő sérelmek miatt döntött a bosszú mellett. Különben nincs belháború a jobboldalon: a miniszterelnököt célzó teljesen abszurd ügynökvádjával Simicska Lajos ezen a politikai közösségen kívül került.

– **Az üzletember szerint ugyanakkor Moszkvába mentett ügynökiratokkal zsarolhatja Oroszország a kormányfőt. A nemzetbiztonsági »**

Fotó | Szabó Balázs

» **bizottság elnökeként 1993-ban ön úgy nyilatkozott: elképzelhető, hogy magyar állambiztonsági dokumentumok másolatai kerülhettek a Szovjetunióba.**

– Azóta eltelt majd’ negyedszázad. Komolyan azt gondolja bárki Orbán Viktorról, hogy sakokban tartják? Ha lenne ilyen anyag az oroszok kezében, miért nem terítették mondjuk az 1999-es koszovói háború idején, amikor a friss NATO-tag Magyarország Koszovóba tartó orosz konvojt tartóztatott fel? Ráadásul minden dokumentum, tény a meglebegtetett vád ellenkezőjét bizonyítja. Szomorú, hogy 25 évvel a rendszerváltás után bárki szabadon ügynöközhet, ami nyomán beindul a pavlovi reflex az ellenzékben. Nem is Orbán Viktornak ártanak első sorban – támadták őt eleget –, hanem az országnak. Elég régen értettem vele egyet, most mégis egy platformon vagyok a liberális *Fodor Gáborral*, aki szintén képtelenségnek tartja Simicska Lajos vádjait.

– **Negyedszázada képviselő, sokáig pártja titkosszolgálati szakértője volt. Nem érez felelősséget a múlt lezáratlanságáért?**

– Nem lehet lezárni a múltat úgy, ahogy ezt sokan szeretnék; megoldhatatlan, hogy mindenkiről mindent tudjunk. Különböző képviselők, miniszterek, miniszterelnökök vannak leginkább kitéve múltjuk napvilágra kerülésének. De hány olyan gazdasági szereplő van, akinek befolyása jóval nagyobb egy miniszterénél, és soha senki nem kötelezte átvilágításra? A rendszerváltás idején bekaptuk a csalit. Csak a III-as főcsoportfőnökség ügynökeivel foglalkoztunk, ahelyett, hogy a rendszer működtetőire összpontosítottunk volna. *Biszkú Bélán* kívül soha nem került a vádlottak padjára a kommunista rendszer egyetlen politikusa sem.

– **Az antikommunista indulat hogyan fér össze egy volt III-/II-es állambiztonsági tiszt, Tasnádi László belügyi államtitkári kinevezésével?**

– Ebben az ügyben csak azt tudom ismételni, amit a miniszterelnök mondott: a kinevezés hibáját nem szerencsés egy másik hibával orvosolni, vagyis a kormányzati munkában való tisztességes és lojális részvételt leváltással

„meghálálni”. Maradjunk annyiban, hogy ettől még a kinevezés hiba volt.

– **Boross Péter, a szolgálatokat 1990-ben felügyelő miniszter azt nyilatkozta, akkoriban – máig nem tudni, miért – kikérte az ellenzéki vezetőkről fellelhető iratokat. Ön tett ilyesmit hasonló pozícióban 1998 és 2000 között?**

– Nem, de a jogszabályi környezet is más volt. Már megszületett a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény, az akkor Történeti Hivatalnak, ma Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának nevezett intézmény is felállt. Közvetlenül a rendszerváltozás után viszont a belügyi iratok kezelése megoldatlan volt.

„Szomorú, hogy 25 évvel a rendszerváltás után bárki szabadon ügynöközhet, ami nyomán beindul a pavlovi reflex az ellenzékben.”

– **A minap a lengyel–magyar kapcsolatokról azt mondta: „Nehogy véletlenül elveszítsük az egymás iránti megértés képességét.” Lát ilyen veszélyt?**

– Igen, bár számos bátorítást kaptam én is, más kormánytagok is lengyel emberektől, akik igyekeztek enyhíteni a legutóbbi varsói látogatásán Orbán Viktort a házigazdák részéről ért negatív gesztusokat. A magyar kormányfő első külföldi útja 2010-ben és 2014-ben is Varsóba vezetett, s lengyel kollégájának adta tovább az uniós elnökséget 2011-ben. A népi diplomácia szívet melegengető gesztusaként akkorajt mint református, magyar katolikus zarándokokat kísértem a częstochowai kegyhelyre. A hétvégi március 15-i múzeumkerti ünnepségen több fehér-piros zászlót is láttam lengeni, lengyel barátaink közül idén is sokan megtisztelték jelenlétükkel nemzeti ünnepünket.

– **Egyesek mégis a visegrádi együttműködés felbomlásáról beszélnek.**

– Ha veszítene súlyából az együttműködés, akkor ez annak a varsói politikának is a kudarca, amely képtelen to-

lerálni az övétől eltérő álláspontot az ukrainai válság ügyében. Lengyel barátaink nem értik, hogy minden fenntartásunk ellenére – a csehekhez és a szlovákokhoz hasonlóan – nem akarunk Oroszországgal ellenséges viszonyba kerülni. Ahogy nem akarunk az amerikaiak vagy mások világhatalmi játszmáinak eszközévé sem válni, legyen szó Ukrajnáról vagy a transzatlanti szabadkereskedelmi egyezményről. Nemcsak nekünk van szükségünk Lengyelországra. Közép-európai együttműködés hiányában ők mindig csak a legkisebbek lesznek a nagyok között. Szép szövegek ide, weimari háromszög oda, a német kancellár és a francia elnök például kihagyta a lengyel miniszterelnököt az ukrainai tűzszünetről határozó minszki tárgyalásokból.

– **Oroszországgal a kormány szerint pragmatikus kapcsolatot építünk, Orbán Viktor a minapi nagyköveti értekezleten hasonlóan szellemben javasolta: a környező országokkal való üzletkötést ne akadályozzuk az autonómia követelésével. Ez nem olyan, mintha levonnánk a székely zászlót a Parlamentről?**

– Miniszterelnök úr egyfelől úgy fogalmazott, hogy az autonómia kulcskérdés a magyar külpolitikában, de lehet, hogy inkább a decentralizációról és önkormányzatiságról kellene beszélnünk; másfelől a történelemértelmezési vitákkal szemben a gazdasági fejlődésnek kell prioritást adni. Kényes ügyek ezek, mert miközben törekedni kell arra, hogy minél szélesebb gyakorlati együttműködéssel építsük a bizalmat a szomszéd államokkal, nem alulhat ki az a látszat, hogy – akár csak rövid távon – lemondunk a nemzeti közösségeinket az európai minták alapján megillető jogokról. Ugyanakkor meg kell értetnünk az ilyen vagy olyan okból a többségi politikához túlságosan is simulékony határon túli magyar politikai elit tagjaival, az ő kiállításuk nélkül Magyarország képtelen hatékonyan képviselni az autonómia ügyét mind a kétoldalú, mind a nemzetközi kapcsolatokban. Hangsúlyozottan demokratikus, jogállami eszközökkel vívott, de bátor politikai küzdelem nélkül ebben a világban senkinek sem adnak jogokat, csak elvesznek. ■